

Περὶ δὲ τὰ τέλη τῆς ΙΗ' Ἐκατ. ὁ ἐκ Ζακύνθου Γεώργιος Βενδό-
της συνέστησεν ἐν Βιέννῃ Ἑλληνικὸν τυπογραφεῖον, διαρκέσαν ἀπὸ
τοῦ 1792 μέχρι τοῦ 1810. Συγχρόνως περίπου (1792) οἱ ἀδελφοὶ
Μαρκίδαί Πούλιοι, Σιατιστεῖς¹, συνέστησαν ἐν Βιέννῃ ἕτερον τυ-
πογραφεῖον Ἑλληνικὸν, κλεισθὲν ὁμῶς κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν. Καί
ταῦτα μὲν τὰ συστάντα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Ἑλληνικῇ τυπογραφείᾳ,
οὐκ ὀλίγον, μᾶλλον δὲ τὸ πᾶν τῷ ἔθνει, ὠφελήσαντα.

Ἐντεῦθεν δὲ τοῦ Ἀδρίου πρῶτος Ἕλληνας συλλαβῶν τὴν ἰδέαν συ-
στάσεως τυπογραφείου ἦν ὁ ἀοίδιμος Πατριάρχης Κωνσταντινουπό-
λεως Κύριλλος ὁ Λούκαρις, ἐπὶ τούτῳ ἀποστείλας εἰς Ἀγγλίαν τὸν
λόγιον Ἰερομόναχον Νικόδημον τὸν Μεταξᾶν, Κεφαλλῆνα, ἵνα ἐκ-
μάθῃ τὴν τυπογραφικὴν τέχνην. Ὁ Μεταξᾶς ἐκόμισε τὸ τυπογρα-
φεῖον τῷ 1627 εἰς Κωνσταντινούπολιν, διήρκεσεν ὁμῶς ἐπ' ὀλίγον
διὰ τὴν ῥαδιουργίαν τῶν Ἰησουϊτῶν². Ἐκ τούτου ἐξῆλθον εἰς φῶς
αὐτοῦ τοῦ Κυρίλλου Σύντομος κατὰ Ἰουδαίων Πραγματεία (1627),
Γεωργίου τοῦ Κορεσίου διάλεξις μετὰ τινος τῶν φράρων, καὶ ἕτερα³.
Μετὰ τὴν διάλυσιν τούτου⁴ συνέστη τὸ δεύτερον ἐν Κωνσταντινου-
πόλει τυπογραφεῖον ἐπὶ Σαμουὴλ Πατριάρχου τῷ 1747, ὅτε ἐφάνη
εἰς φῶς βιβλίον καλούμενον Ῥαντισμοῦ Στηλιτευσίς⁵, διατηρηθὲν
ἐπὶ τινα καιρὸν (1767)⁶. Ἀκολούθως ἐπὶ Γρηγορίου Ε' τῷ 1796,
ὅτε ἐξεδόθη τὸ βιβλίον κατὰ Λατίνων, ἔχον ὄνομα Ἐγκύκλιος
Ἐπιστολῆ⁷, τελευταῖον δὲ τῷ 1817, ὅτε ἐπεστάτει αὐτοῦ, νέου ἔτι
ὄντος, Ἀλέξανδρος ὁ Ἀργυράμμος, διατηρηθὲν καὶ ἐφεξῆς⁸.

Ἐν Σμύρῃ συνέστη τυπογραφεῖον Ἑλληνικὸν τῷ 1764 ὀλίγον
διαρκέσαν⁹.

(1) Σ. Ἄρ.

(2) Βρετοῦ Α', ἀρ. 50—55 καὶ τὴν αὐτόθι Σημ.

(3) Αὐτόθι.

(4) Καὶ τῷ 1662 φαίνεται ὄν τυπογραφεῖον ἐν Κ]Πόλει Βρετοῦ Α', ἀρ. 101.

(5) Βρετοῦ Α', ἀρ. 407.

(6) Βρετοῦ Α', ἀρ. 244.

(7) Βρετοῦ Α', ἀρ. 347.

(8) F. Didot Voyage dans le Levant en 1816 et 1817 σελ. 83.

(9) Π. Λάμπρου ἐν Χρυσολογίῳ. (Ἀθηναίων) Δ', 472.